

Búcsúzás Kovács Győzötől

Submitted by [admin](#) on 2013. január 16..

Furcsa e csend! Talán először vagyunk együtt szótlantul, mosolytalan szemmel. De Te elmentél, és mi búcsúzunk!

Szekszárdról indultál, és – mint a fel-fel dobott kő – ide tértél vissza, ismét és ismét. Megjártad a világ sok szebb, izgalmasabb városát, de Te mindig azt mondtad: Szekszárd. Garay versenyt szerveztél, hogy Szekszárdnak is legyen számítástechnikai versenye – és hogy Neked minél többször legyen okod arra, hogy haza térj. Addig gyötörted Schöffert Miklóst és a hatóságokat, amíg elérted, hogy tágabb pátriád (Kalocsa) egyik szép terén ott álljon Magyarország első mobil szobra. S most, utolsó utad ismét ide, Szekszárdra vezet. A lobogásban is kitartó **hűség** jelképe ez.

Egyetlen búcsúszóba nehéz belesűríteni tevékeny életed számtalan eseményét. Ezért **hat szerelmedre** emlékeznek csupán, amelyek végig kalauzoltak, s amelyekhez ugyanolyan hűséggel ragaszkodtál, mint városodhoz.

1. **Az M-3.** Mint frissen végzett, fiatal mérnök az MTA KKCS-ben kezdtél dolgozni. Itt építetted kollegáiddal az első magyar számítógépet. Az elkészült gép, az M-3, – bár szovjet alkatrészekből állt, mégis magyar szellemi termék – a magyar informatika történet **origója**, és egyben nagy **mítosza** lett. Azt írod egy tanulmányodban: „Én a KKCS-nél szocializálódtam. Ez a hely volt szakmai szülőhelyem, szakmai fiatalságom.”

2. **Az SZKI.** Életed másik nagy nevelő műhelye, amelynek egyik alapítója, és mintegy 20 éven keresztül meghatározó személyisége voltál, az SZKI volt. Így írsz róla: „Ha a KKCs volt a szakmai fiatalságom, akkor az SzKI-ban töltöttem el a szakmailag legtermékenyebb korszakomat, érett férfikoromat. Itt éreztem magam igazán otthon!” Igen, az életed volt, ez a nagyhírű műhely. Itt váltál széles látókörű informatikai menedzserre, – többek között – a magyar-német informatikai kapcsolatok talpkövévé, és itt alakult ki körülötted a magyar szoftverexport fontos műhelye.

3. **A távoktatás.** Életed harmadik nagy szenvedélye az ismeretterjesztés volt. Tanulmányok, előadások és a távoktatás. 1986-ban megalapítottad az IFIP

távoktatási munkacsoportját, amelynek motorja és elnöke is lettél. Már a nyugdíj kort elérve, néhány évig együtt dolgozhattunk. Egy összedőlő világrendszer romhalmán ülve, mint a Számalk vezetője arra kértelek, hogy töltsd be nálunk a **kreatív-igazgató** feladatkörét. Tudtam, hogy a Te létmódod: a nyughatatlan mozgás, az ideák, ötletek szikrázó lobogása. S e létmód következtében valóban annyi ötletet hoztál, szórtál, hogy a Számalk még ma is él ezekből. A távoktatás, az Open Business School, az iskolán kívüli tanulás, a felnőtt képzés. A Te megfogalmazásodban, a „SzÁMALK-ra mindig nagy szeretettel gondolok – de hozzá kell tennem, ez a hely már az öregségem volt.”

4. **Az NJSZT.** Fiatalságodtól kezdve haláلودig égett benned a vágy: megosztani a tudást, az egész társadalomhoz szólni. Ezért is voltál alapítója és spiritusz rektora a Neumann Társaságnak. Megannyi ötlet és kezdeményezés fűződik nevedhez. És mennyi energia! Mikroszámítógépes találkozók, Mikroszámítógép Magazin, TV Basic, SzMSzM szakvásárok, számítógép gyűjtemény, LOGO verseny. Most itt az ideje, hogy nyíltan kimondhassuk: Főtitkárságodnak 10 esztendeje a Neumann Társaság történetének legfényesebb lapjai közé tartozik! S igaz az is, hogy életed utolsó 10 esztendejében, itt találtad meg azt a védőhálót és „otthont”, amely számodra az inspiratív szellemet és egyben a szabad alkotás feltételeit biztosította.

5. **Az informatika történet és múzeum.** Fontos küldetésed volt: Megmenteni a múltat! Gyűjteni azt, ami maradt! Informatika történeti múzeumot álmodtál. Közben Don Quijoteként hadonásztál. Nem a való érdekelt (a nyűgök, görcsök, érdektelenségek), de az **álom**, az **ideál**. Gáncsoltak sokan, nevettek rajtad sokan, kevesen értettünk, sokan ígérgettek, kevesen adtak. De Te mentél, haladtál célod felé, hátad mögött Társaságunkkal, akadályt akadályra gyúrtél le, s íme, Don Győző álma valóra vált. Szeged egyik legmodernebb középületében a napokban nyílt meg az európa-formátumú gyűjtemény, a magyar informatikatörténeti múzeum.

6. **A Neumann-ügy.** Mint szenvedélyes informatika történész sokat tettél azért, hogy Neumann János megtalálja megfelelő helyét a számítástechnika panteonjában. Hangsúlyoztad, hogy a számítógép több mint mérnöki munka; Neumann kölcsönözte a megvilágító erejű zsenialitást. Jártad a nagyvilágot előadásaidal, hogy megvilágítsad a tudós szerepét. Ápoltad szellemi emlékét, de gondoztad tárgyi hagyatékát is, emléktáblák állításával, sír gondozással, a családi villa ügyének ápolásával. Utolsó nyaradat is Amerikában töltötted, gyűjtve rokonoknál, ismerősöknél, a még megtalálható relikviákat. Ezekről ugyan itthon a Társaságunkban lelkesen számot adtál, ám részletes feldolgozásuk már munkatársaidra vár.

S mindenekfelett a **kapcsolat**. Életelved volt: Mindenütt ott lenni, mindenben részt venni, mindenről tudni. Ha Rómába mentél, biztosak lehettünk, hogy a pápa fogad. Ha Bécsbe, hogy a kancellárnál vizitelsz. Mert volt egy titkod: színes ember voltál, aki minden iránt érdeklődött, s aki a másokban is fel tudta gyújtani az érdeklődés lángját. Ha van mennyország, akkor most csokornyakkendős lelked minden bizonnal Szt. Péter jobbán ül, akit néhány olyan történettel szórakoztatsz, amelyekről még ő sem hallott soha.

S mindezt hihetetlen **hittel, lobogással** tetted. Amikor Baskíria fővárosában, Ufában először adott jelzést szíved, jó barátod, kardiológusod azt tanácsolta: élj nyugodtan,

mérsékelt életet! Te azt válaszoltad: az én életem az örök mozgás. Nem nyugalom – de lobogás. S addig élsz, amíg lobogsz. Igazad lett, 30 izgalmas, mozgalmas esztendő következett. Bejártad Neumann lábnyomait Amerikában, keresztülszelte Ausztráliát. Batyuként vitted nehéz táskádat és fényképezőgépedet a Bihari hegyeken túl Erdélybe, vagy Bácska-Topolyára és tanítótál. Kisiskolást, egyetemistát, professzort egyaránt. Hitvallásként idézted költő barátod, Fodor András szavait:

„Mert a világból bárhogy szakadj ki,

legtöbb magaddal egynek maradni.

Értelmet adni minden pillanatnak,

tudni, hogy gúzsbakötve is szabad vagy”.

(Születés)

Kedves Győző! Életed minta és tanulság számunkra: a szabad szárnyalás és a kreatív alkotás mintája.

Szervusz, Emléked szívünkben őrizzük!

Szekszárd, 2013. január 9.

Havass Miklós, az NJSZT tiszteletbeli elnöke.